

depsati jako směnečná ručitelka (viz Rouček, str. 123) a není tedy vlastně ani třeba uvažovati o tom, jak se má věc se zjištěním, že žalovaná svůj rukojemský závazek »obecnoprávní« měla vyjádřiti jako směnečná přijatelka. Jen se podotýká, že tu jde ve skutečnosti o právní úsudek prvního soudu, který však jest v souhlase se zjištěným ujednáním mezi manželem žalované a inž. P., že žalovaná podepíše směnku jako rukojmí a plátkyně; neboť ujednání to se nedá nikterak pokládati za úmluvu o převzetí směnečného rukojemství, nýbrž jen tak, že se žalovaná měla podepsati takovým způsobem, aby ručila směnečně ve stejném rozsahu jako pro obor občanského zákona podle § 1357 o. z. o. rukojmí a plátce, t. j. spoludlužnice, čehož mohlo býti dosaženo právě toliko podpisem jako přijatelka.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, Co VII 298/35.)

4. Omezení závazku rukojemského jen na určitý čas (§ 1363 o. z. o.) — padne-li konec lhůty na neděli, lhůta se neprodlužuje.

Z důvodů odvolacího soudu:

Záruční listinou se dostalo žalobkyni zajištění dluhu uvedené firmy. Podle § 1344 o. z. o. se může třetí osoba zavázati věřiteli za dlužníka trojím způsobem: buď převezme dluh jako samoplátce nebo přistoupí k závazku jako spoludlužník, aneb se zaváže, že věřitele uspokojí v případě, že hlavní dlužník nesplní svůj závazek.

Není pochyby, že mezi žalobkyní a žalovanou jde o třetí z uvedených případů a tedy o rukojemství ve vlastním smyslu (§ 1346 o. z. o.), o kterém se ustanovuje v § 1355 o. z. o., že může býti uplatněno nastupování na rukojmího zpravidla teprve tehdy, když hlavní dlužník nesplnil svůj závazek, ač byl věřitelem upomenut soudně nebo mimosoudně.

V souzeném případě však jde o rukojemství obchodní, což způsobuje podle čl. 281, odst. 2 obch. zák., že stačilo, aby se žalobkyně přímo, t. j. s pomínutím hlavního dlužníka, obrátila na žalovanou a na ní žádala zaplacení dluhu. Pokud se týče otázky, kdy tak žalobkyně měla učiniti, jest ustanoveno v záruční listině, že její platnost se končí dnem 1. července 1934, a platí tu tedy předpis § 1363 o. z. o., že rukojmí, zavázal-li se jen na určitý čas, ručí jen po tento čas.

Co znamená slovo »ručí«, vysvítá z uvedených již předpisů §§ 1346, 1355 o. z. o. a čl. 281 obch. zák.: rukojmí bude povinen zaplatiti správný a splatný závazek hlavního dlužníka, bude-li upomenut o zaplacení, ale toto upomenutí, ježto jest nezbytnou podmínkou účinnosti jeho ručení, se musí státi tam, kde jest rukojemství omezeno na určitý čas, v tomto čase.

Odvolatelka sice míní, že tento výklad nevyplývá ze zákona a že druhá věta § 1363 o. z. o. naopak znamená, že rukojmí ručí pouze za závazky, které vznikly v čase, na který se zaručil. Než

to jest výklad, který by se jí ovšem dobře hodil, který však opominula blíže odůvodniti, a není proto třeba, dále se jím zabývat. Stačí jen dodat, že žalobkyně měla uplatniti nárok ze záruční listiny nejpozději dne 1. července 1934, měla-li její platnost podle ujednání stran zaniknouti tímto dnem. Takový nárok žalobkyně neuplatnila, platnost záruční listiny pominula a listina ta nemůže již býti základem, o který by se žalobkyně mohla právem opírat; neboť žalovaná již neručí.

Mylný jest též názor odvolání, že se podle čl. 329 obch. zák. posunul konec lhůty na 2. červenec 1934, ježto 1. července 1934 byla neděle. Nejde o žádné plnění, pro které by byla určena žalobkyni lhůta a nedá se proto použití ani uvedeného předpisu ani čl. 330 obch. zák.

Z jaké příčiny se stalo, že záruka nebyla proti žalované uplatněna včas, jest vedlejší a rozhoduje toliko, že nebyla uplatněna. Tím podle §§ 1363, 1449 o. z. o. zanikly právo i závazek z rukojemského poměru a žaloba byla právem zamítnuta.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1935, Co VII 299/35.)

5. Přípustnost pořadu práva pro žalobu člena společenstva, aby usnesení valné hromady, jímž byl vyloučen ze společenstva, bylo prohlášeno za neplatné a neúčinné (§ 1 j. n.).

Z odůvodnění rekursního soudu:

Stížnost jest opodstatněna. Žalobce jako člen společenstva se domáhá toho, aby bylo usnesení valné hromady o jeho vyloučení prohlášeno za neplatné a neúčinné. Procesní soud se domnívá, že pořad práva není přípustný, pokud není vyčerpán postup administrativní. Neuvádí však vůbec, o jaký postup administrativní by tu mělo jíti, a neuvedla to ani žalovaná strana, jejíž námitku soud zřejmě přibírá za svůj důvod. Avšak neprávem.

Společenstva jsou útvarem soukromoprávním, jehož vnitřní poměry jsou upraveny společenstevní smlouvou (§ 3 zák. ze dne 9. IV. 1873, č. 70 ř. z.), jež mimo jiné náležitosti musí obsahovati ustanovení a podmínky vstupu, vystoupení nebo vyloučení člena (§ 5 ad 4 cit. zák.). I valná hromada se musí řídit stanovami, tedy společenstevní smlouvou. Porušila-li by ji svým usnesením, nemůže býti bráněno tomu, kdo se tím cítí dotčen, aby se domáhal ochrany soudu (§ 19 o. z. o. a § 1 j. n.).

Poněvadž žalobce tvrdí, že usnesení valné hromady, potvrzující usnesení výboru o jeho vyloučení, je formálně i věcně nesprávné a neplatné, jest oprávněn domáhati se žalobou zjištění neplatnosti svého vyloučení. Je tedy nutno, aby se procesní soud meritorně zabýval žalobním tvrzením i námitkami strany žalované proti němu a aby také rozhodl o žalobním nároku (rozh. n. s. civ. č. 3631, 5709, 9195, 12.501). Odmítl-li tedy procesní soud za-